

Brussel, 13 april 2018
(OR. en)

7880/18

FSTR 15
FC 15
REGIO 19
SOC 191
AGRISTR 22
PECHE 118
CADREFIN 27

RESULTAAT BESPREKINGEN

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
d.d.:	12 april 2018
aan:	de delegaties
nr. vorig doc.:	6912/18 + COR 1
Betreft:	De stroomlijning van het uitvoeringssysteem en de tenuitvoerlegging van het cohesiebeleid en de Europese structuur- en investeringsfondsen (ESI-fondsen) na 2020 - Conclusies van de Raad (12 april 2018)

Voor de delegaties gaan in de bijlage de conclusies van de Raad over de stroomlijning van het uitvoeringssysteem en de tenuitvoerlegging van het cohesiebeleid en de Europese structuur- en investeringsfondsen (ESI-fondsen) na 2020, die de Raad op 12 april 2018 tijdens zijn 3611e zitting heeft aangenomen.

Conclusies van de Raad over de stroomlijning van het uitvoeringssysteem en de tenuitvoerlegging van het cohesiebeleid en de Europese structuur- en investeringsfondsen (ESI-fondsen) na 2020

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE:

1. HERINNERT aan het toepassingsgebied en de doelstellingen van het cohesiebeleid en de ESI-fondsen zoals uiteengezet in artikel 174 VWEU;
2. HERINNERT aan zijn conclusies van 15 november 2017 over synergie en vereenvoudiging voor het cohesiebeleid na 2020¹;
3. HERINNERT aan de slotconclusies en aanbevelingen van de Groep op hoog niveau (GHN) inzake vereenvoudiging voor de periode na 2020²;
4. IS INGENOMEN met het Strategisch verslag 2017 van de Commissie inzake de tenuitvoerlegging van de Europese structuur- en investeringsfondsen³;
5. NEEMT KENNIS van de positieve evaluatie in dit Strategisch verslag van de nieuwe elementen die in de programmeringsperiode 2014-2020 werden ingevoerd om de tenuitvoerlegging te verbeteren, zoals ex antevoorwaarden, de afstemming op landspecifieke aanbevelingen, de verbeterde prestatiegerichtheid en betere synergieën met andere instrumenten; IS INGENOMEN met de in de lidstaten en op beleidsterreinen geboekte vooruitgang ten aanzien van de selectie van projecten, en ROEPT de lidstaten OP de tenuitvoerlegging en uitgaven verder op te voeren om de bijdrage van de Europese structuur- en investeringsfondsen (ESI-fondsen) aan de belangrijkste prioriteiten van de Unie te maximaliseren;

¹ Document 14263/17.

² http://ec.europa.eu/regional_policy/en/information/publications/reports/2017/esif-simplification-hlg-proposal-for-policymakers-for-post-2020.

³ Document 15788/17 + ADD 1.

6. ONDERKENT tegelijkertijd dat de programma's in de periode 2014-2020 langzaam op gang zijn gekomen, en NEEMT KENNIS van de verschillende redenen voor vertragingen, zoals de late goedkeuring van de wetgeving, de complexiteit van de regels en de invoering van nieuwe regels, tijdrovende procedures voor de aanwijzing van de bevoegde autoriteiten in de lidstaten, en het overlappen van de afsluiting van de programmeringsperiode 2007-2013 met het begin van de nieuwe programmeringsperiode 2014-2020; IS derhalve VAN MENING dat er uitdagingen blijven bestaan en een substantiële vereenvoudiging van de tenuitvoerlegging van de ESI-fondsen na 2020 nodig is;
7. MERKT OP dat deze Raadsconclusies niet vooruitlopen op het resultaat van de onderhandelingen over het toekomstig meerjarig financieel kader van de EU, en evenmin op toekomstige besprekingen over het cohesiebeleid na 2020;
8. BLIJFT VOORSTANDER van een regelmatig politiek debat tussen de bevoegde ministers in de Raad Algemene Zaken over het cohesiebeleid en de ESI-fondsen;

I. Een beheers- en controlesysteem gebaseerd op subsidiariteit en evenredigheid

9. IS VAN MENING dat het uitvoeringssysteem van het cohesiebeleid na 2020 sterk gebaseerd moet zijn op de beginselen van subsidiariteit en evenredigheid, gelet op de belangrijke rol die de bevoegde autoriteiten van de lidstaten en regio's spelen bij programmering, tenuitvoerlegging, toezicht, evaluatie, controle en audit; HERHAALT zijn oproep aan de Commissie van november vorig jaar⁴ om na te denken over de invoering van een eenvoudiger uitvoeringssysteem dat gebaseerd is op de daadwerkelijke toepassing van het evenredigheidsbeginsel en op vertrouwen in nationale regels en goed functionerende nationale en regionale systemen, en dat openstaat voor alle lidstaten en regio's op basis van transparante, objectieve en meetbare criteria;
10. ONDERSTREEPT dat de verantwoordelijkheden van de Commissie en de lidstaten duidelijker moeten worden afgebakend, zodat er minder overlappingsen zijn;

⁴ Conclusies van de Raad over synergie en vereenvoudiging voor het cohesiebeleid na 2020 (doc. 14263/17, blz. 6).

11. IS VAN MENING dat, onverminderd de verantwoordelijkheden van de Commissie op grond van de Verdragen voor de uitvoering van de begroting in samenwerking met de lidstaten, de voornaamste taken van de Commissie moeten zijn om:
- met de lidstaten de doelstellingen en strategische aspecten van de programmering overeen te komen,
 - toezicht te houden op de verwezenlijking van outputs en de resultaten van de programma's, en
 - samen met de lidstaten te zorgen voor het doeltreffend en correct functioneren van de beheers- en controlesystemen en voor gezond financieel beheer, en tegelijkertijd na te gaan hoe meer verantwoordelijkheid voor de operationele aspecten van de tenuitvoerlegging aan de lidstaten kan worden overgedragen;
12. IS VAN MENING dat de beheers- en controlesystemen zoveel mogelijk moeten berusten op nationale regels en autoriteiten; ROEPT de Commissie OP, naar behoren rekening houdend met haar verantwoordelijkheden voor de uitvoering van de begroting, om zich in de eerste plaats te richten op systeemaudits en niet zozeer op afzonderlijke projecten en controle van uitgaven, die hoofdzakelijk de verantwoordelijkheid van de lidstaten moeten zijn;
13. IS bovendien VAN MENING dat voor systemen die in de programmeringsperiode 2014-2020 goed bleken te functioneren en in de nieuwe periode geen ingrijpende veranderingen hebben ondergaan, de aanwijzingsprocedures niet moeten worden herhaald;
14. IS VAN MENING dat de door de Commissie uitgevoerde audits op risico gebaseerd moeten zijn en de single audit-benadering moeten volgen om te voorkomen dat te veel audits worden verricht; MOEDIGT de lidstaten ook AAN een op risico gebaseerde aanpak te hanteren bij beheersverificaties, zich te richten op controles waar deze het meest nodig zijn en uitgebreide controles, waarbij wordt gekeken naar elk element van afzonderlijke betalingsaanvragen, te vermijden;
15. IS VAN MENING dat het huidige systeem van de jaarlijkse goedkeuring van de rekeningen moet worden herzien om te beoordelen hoe de administratieve lasten kunnen worden verminderd;

II. Vereenvoudigde wetgeving en flexibele programmering

16. HERHAALT dat vereenvoudiging van de regels cruciaal is voor de tijdige tenuitvoerlegging van de ESI-fondsen en het behalen van meer en betere beleidsresultaten alsook een grotere zichtbaarheid van het beleid; IS VAN MENING dat vereenvoudiging op zowel Europees als nationaal niveau moet plaatsvinden;
17. IS VAN MENING dat wetgeving na 2020 waar mogelijk moet zorgen voor een betere toepassing van de nationale wetgeving, flexibel en vooral toegespitst moet zijn op de belangrijkste elementen van het beheer van de ESI-fondsen; gedetailleerde bepalingen voor alle soorten gevallen, uitzonderingen en richtsnoeren moeten worden vermeden;
18. IS ook VAN MENING dat wetgeving na 2020 waar nodig en rekening houdend met de specifieke kenmerken van de verschillende fondsen, moet zorgen voor harmonisering van regels, procedures en definities die van toepassing zijn op de verschillende fondsen onder direct of gedeeld beheer; de verschillende regels mogen elkaar inhoudelijk niet overlappen en de huidige elementen moeten, gelet op eerder opgedane ervaringen, waar nodig worden behouden om de continuïteit te verzekeren;
19. HERINNERT aan het standpunt dat hij in zijn conclusies van november 2017 heeft uiteengezet⁵, namelijk dat de toepassing en handhaving van de naleving van de mededingingsregels die nodig zijn voor het functioneren van de interne markt, moeten zorgen voor een consistente behandeling van soortgelijke projecten in de hele EU-begroting, ongeacht de beheersvorm, waarbij rekening dient te worden gehouden met de specifieke kenmerken van de landbouw- en de visserijsector;
20. ONDERSTREEPT dat een dergelijke harmonisering van de regels voor de ESI-fondsen van belang is om synergieën mogelijk te maken bij het gebruik van verschillende instrumenten, waarvan het potentieel ten volle moet worden benut; IS VAN MENING dat de doelstellingen van de afzonderlijke EU-instrumenten duidelijk moeten worden gedefinieerd zodat zij beter van elkaar worden onderscheiden; de aanpak op basis van meurfondsenprogrammering moet worden versterkt via een flexibelere programmastructuur die de combinatie van verschillende interventies uit ESI-fondsen mogelijk maakt, terwijl het gebruik van de aanpak facultatief moet blijven;

⁵ Doc. 14263/17, blz. 3.

21. IS VAN MENING dat partnerschapsovereenkomsten toegespitst moeten zijn op overkoepelende doelstellingen en algemene strategische aspecten die voor alle ESI-fondsen gelden; zij mogen inhoudelijk niet overlappen met programma's, die van hun kant op operationele aspecten gericht moeten zijn; voorts moet het format van de partnerschapsovereenkomsten en de programma's beduidend korter en meer gestroomlijnd worden en worden beperkt tot de belangrijkste aspecten waarover de lidstaat, de beheersautoriteiten en de Commissie het eens moeten worden; voor lidstaten en regio's met weinig programma's of die weinig middelen krijgen toegekend, moet worden nagegaan of partnerschapsovereenkomsten en programma's kunnen worden samengevoegd;
22. IS VAN MENING dat moet worden gezorgd voor grotere flexibiliteit bij de programmering en herprogrammering, zodat lidstaten en regio's kunnen inspelen op hun specifieke behoeften binnen het thematische toepassingsgebied van het cohesiebeleid;
23. VERZOEKT de Commissie na te gaan hoe aan lidstaten en regio's verschillende mogelijkheden kunnen worden geboden om snel op onvoorziene omstandigheden in te spelen, de doelstellingen van de programma's bij te stellen en deze snel aan te passen;
24. IS VAN MENING dat het gebruik van vereenvoudigde kostenopties moet worden uitgebreid tot de programmeringsperiode na 2020, en ROEPT de Commissie OP na te gaan hoe het gebruik ervan kan worden verbeterd, ook voor projecten die via openbare aanbesteding moeten worden uitgevoerd;
25. ROEPT de Commissie OP haar inspanningen voort te zetten met het oog op de ontwikkeling en het ruimere gebruik van kant-en-klare vereenvoudigde kostenopties en betalingen op basis van de naleving van voorwaarden, in een zo vroeg mogelijk stadium in het programmeringsproces en in nauwe samenwerking met de lidstaten;
26. ONDERSTREEPT dat auditors een belangrijke bijdrage leveren om lidstaten te helpen fouten te voorkomen en om een gebrek aan rechtszekerheid af te wenden bij de toepassing van vereenvoudigde kostenopties, en STELT de Commissie en de lidstaten VOOR hen bij de voorbereiding van regels voor de periode na 2020 te betrekken via het formuleren van aanbevelingen, waar nodig;

27. ROEPT de Commissie OP werk te maken van een eenvoudiger systeem van indicatoren met een geharmoniseerde methodologie, terminologie en definities, waardoor gegevens makkelijker kunnen worden verzameld om de prestaties van het cohesiebeleid en de ESI-fondsen te beoordelen, en waardoor ook de verslaglegging zou worden vereenvoudigd;

III. Vlotte overgang tussen de programmeringsperioden

28. ROEPT de Commissie OP haar wetgevingsvoorstellen voor de periode na 2020 zo spoedig mogelijk na de indiening van het voorstel voor het toekomstige meerjarig financieel kader van de EU voor te leggen, en de nauwe samenwerking en uitwisseling met de lidstaten over de belangrijkste elementen van de beleidsvorming en -uitvoering tijdens de voorbereiding van de nieuwe wetgeving voort te zetten;
29. IS VAN MENING dat, om de tenuitvoerlegging in de volgende programmeringsperiode te vergemakkelijken en te bespoedigen, lidstaten en de Commissie de voorbereiding van toekomstige programma's zo vroeg mogelijk moeten aanvatten, zodat het tijdstip waarop bindende besluiten over programma's worden genomen zo dicht mogelijk bij de goedkeuring van de EU-wetgeving kan liggen;
30. IS VAN MENING dat de nieuwe wetgeving moet voorzien in instrumenten als "faseren", teneinde een zekere continuïteit te garanderen voor die langetermijninvesteringen waarvan, bijvoorbeeld, de prioriteiten, de interventielogica en de te ondersteunen acties niet zijn veranderd en waarvan de tenuitvoerlegging over twee programmeringsperioden is gespreid;

IV. Toekomstig gebruik van financiële instrumenten

31. IS VAN MENING dat het gebruik van financiële instrumenten weliswaar facultatief moet blijven, maar dat de bepalingen betreffende financiële instrumenten voor de periode na 2020 de lidstaten en regio's ertoe zouden moeten aanzetten om deze instrumenten in te zetten waar en wanneer dat passend wordt geacht;

32. NEEMT er NOTA van dat de door de ESI-fondsen ondersteunde financiële instrumenten vooral bedoeld zijn om de beleidsdoelstellingen te verwezenlijken en BENADRUKT dat bij deze steun overlapping met reeds op de markt beschikbare financiële instrumenten moet worden voorkomen; VINDT dat het opzetten en implementeren van en het rapporteren over financiële instrumenten aanzienlijk moet worden vereenvoudigd; bovendien zou het in de volgende programmeringsperiode veel gemakkelijker moeten worden om financiële instrumenten en subsidies met elkaar te combineren;
33. IS van MENING dat bij de directe en gezamenlijke beheersvormen moet worden gezorgd voor een gelijk speelveld tussen de financiële instrumenten;

V. Territoriale aanpak

34. ACHT de geïntegreerde aanpak een essentieel onderdeel van de Europese structuur- en investeringsfondsen; ONDERKENT dat de territoriale instrumenten van de periode 2014-2020, zoals de geïntegreerde territoriale investeringen (ITI), de vanuit de gemeenschap geleide lokale ontwikkeling (CLLD) of de gemengde prioritaire assen, na 2020 moeten worden gehandhaafd; ondanks de specifieke kenmerken van het Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling (Elfpo) moet de toepassing van deze instrumenten facultatief zijn, gebaseerd worden op geïntegreerde territoriale strategieën en aanzienlijk worden vereenvoudigd om de tenuitvoerlegging van de instrumenten te vergemakkelijken en deze beter af te stemmen op de sociaal-economische situatie van een bepaald type gebied, zodat verschillende entiteiten bij de uitvoering van het overheidsbeleid kunnen worden betrokken zonder dat dit buitensporige administratieve lasten met zich meebrengt;
35. IS INGENOMEN met de mededeling van de Commissie "Groeï en cohesie stimuleren in grensregio's van de EU"⁶ en NEEMT KENNIS van de daarin vervatte suggesties voor verdere EU-maatregelen ter vergemakkelijking van grensoverschrijdende samenwerking, ook na 2020, en ROEPT de Commissie OP om na te gaan hoe dergelijke studies indien nodig kunnen worden uitgebreid tot de maritieme en andere buitengrenzen van de EU;

⁶ Document 12419/17 + ADD 1.

36. ONDERKENT de Europese meerwaarde van de Europese territoriale samenwerking en BENADRUKT dat grensoverschrijdende, transnationale en interregionale territoriale samenwerking, mede over de zeegrenzen heen en met derde landen, ook na 2020 deel moet blijven uitmaken van het cohesiebeleid, terwijl de uitvoering van Interreg-programma's moet worden vergemakkelijkt om het effect ervan te vergroten;
37. IS INGENOMEN met de mededeling van de Commissie over slimme specialisatie, getiteld "Versterking van innovatie in de Europese regio's: strategieën voor veerkrachtige, inclusieve en duurzame groei"⁷, alsook met de proefprojecten om nieuwe benaderingen voor inter-regionale innovatieprojecten en voor gebieden die een industriële overgang doormaken te testen, en met de maatregelen ten behoeve van minder ontwikkelde regio's;
38. IS INGENOMEN met het verslag van de Commissie betreffende de stedelijke agenda voor de EU⁸ en ONDERKENT dat met deze stedelijke agenda voor de EU een nieuwe vorm van samenwerking en rechtstreeks overleg tussen stedelijke autoriteiten, nationale en Europese instellingen en andere belanghebbenden is ingevoerd om gemeenschappelijke stedelijke problemen aan te pakken; ROEPT de Commissie en de lidstaten OP een actieve rol te blijven spelen bij de uitvoering van de stedelijke agenda voor de EU; KIJKT UIT naar het volgende verslag van de Commissie over de uitvoering van de stedelijke agenda voor de EU;
39. IS INGENOMEN met de mededeling van de Commissie "Een nieuw en sterker strategisch partnerschap met de ultraperifere gebieden van de EU"⁹ en VERZOEKT de Commissie om overeenkomstig artikel 349 VWEU betreffende de bijzondere behoeften en mogelijkheden van ultraperifere gebieden verder te blijven werken aan specifieke maatregelen voor deze gebieden;
40. VERZOEKT de Commissie om overeenkomstig artikel 174 VWEU verder te blijven werken aan specifieke maatregelen voor plattlandsgebieden, regio's die een industriële overgang doormaken en regio's die kampen met ernstige en permanente natuurlijke of demografische belemmeringen, zoals de meest noordelijke regio's met een zeer geringe bevolkingsdichtheid, alsmede insulaire, grensoverschrijdende en berggebieden.

⁷ Document 11426/17 + ADD 1.

⁸ Document 14599/17.

⁹ Document 13715/17 + ADD 1-3.